

PŘEDSTAVENÍ NOVELY ZKUŠEBNÍHO ŘÁDU IPO

NO
9
2011

V březnovém čísle Zpravodaje spolu s německých ovcáků Německa, (ZEITUNG SV) byla panem Güntherem Diegelem představena novela Mezinárodního zkušebního řádu IPO, kterou také přijalo VDH (des Verbandes für das Deutsche Hundewesen - Německý kynologický svaz). Vzhledem k tomu, že tato novela platí celosvětově, **chtěl bych Vás s ní v hrubých rysech seznámit**, jak byla ve zpravodaji SV uvedena.

Na základě schválení předsednictvem FCI a VDH, bude nový zkušební řád IPO (dále jen ZŘ IPO) platit od 1. 1. 2012. Na základě společného přání FCI a VDH měla mezinárodní komise určená k vypracování tohoto ZŘ IPO spolupracovat. Členové komise byli pánové Frans Jansen (NL), Günther Diegel (D), Edgard Scherkl (D), Pierre Wahlstöm (S), Alfons van den Bosch (B) a Robert Markschläger (A). Jak je uvedeno, spolupráce všech členů byla velmi harmonická a konstruktivní. Ke zpracování novelizace ZŘ IPO se uskutečnilo několik zasedání. Bylo také přihlédnuto k připomínkám od členských zemí. Zkušební řád IPO a ZŘ VDH byl upraven, výsledkem je nyní obsahově jednotný Mezinárodní zkušební řád. Od roku 2012 nebudeme zkouškám říkat SchH ani VPG, ale jednotně zkoušky IPO. Mnohé bylo ze starého VDH (SchH) a IPO ZŘ převzato, ale také něco nového vzniklo, což je v základních rysech uvedeno v dalším textu.

Pan G. Diegel začal svoje představení ZŘ preambulí s uvedením jasného cíle a způsobu využití psa pro naše současné potřeby.

Preambule:

Za více než 12.000 let pes v soužití s lidmi zdomácněl. Zdomácněním psa dochází k úzkému sociálnímu společenství s lidmi v mnoha oblastech. Lidé tedy nesou zodpovědnost za dobrý zdravotní stav psi populace.

Při výcviku psů má fyzické a psychické zdraví nejvyšší prioritu. K základním principům patří pravidelný kontakt člověka se psem. Samozřejmě víte, že je nutné, aby měl pes přístup k čisté a čerstvé vodě, kvalitní potravě, jakož i péči o jeho zdraví – mezi to patří pravidelné očkování a veterinární zajištění.

Mimo jiné máme závazek mít se psem pravidelný kontakt s dostatečným uspokojením jeho pracovních a pohybových potřeb. V průběhu dějin měl pes nejrůznější použití jako pomocník lidem. V moderním světě převzala velký díl technika. Proto má dnes majitel psa povinnost psu nahradit ztracené poslání a úlohu s dostatečným kontaktem. K tomu mají sloužit zkoušky doprovodného psa, všestranného psa a zkoušky psa stopaře.

Pes má své základní potřeby a určitou kapacitu k využití. K tomu patří

vedle dostatečně velkého výběhu, také intenzivní zaměstnání s činností směřující ke zdokonalení jeho pohyblivosti. Různé druhy sportovního použití jsou k tomu účelu vhodné. Psi, kteří nejsou dostatečně vycvičeni, mohou být svému okolí nebezpeční a mají sklony k napadání. Člověk, který se svým psem cvičí a sportuje, má se na cvičení psa náležitě připravit, aby dosáhl co nejvyšší harmonie mezi člověkem a psem. Cílem cvičení psa je, aby jej naučil předepsaným cvikům. Harmonická shoda mezi člověkem a psem je základem a nezávisí na tom, v jakém směru (druhu sportu) je připravován. Harmonie se dá dosáhnout, když se dokážeme vcítit do základních potřeb psa. Eticky závazek lidí, aby jej vychovával a cvičil. Přitom používat metody, které využívají přirozeného chování, ověřené na základě kynologického vědění. K dosažení výchovy a výcviku nebo tréninku využívat nenásilných, pozitivních metod. Odmítáme výcvik za použití násilí a metod, které odporují řádu na ochranu zvířat.

Využívání psů ve sportu má být pouze s ohledem na jeho kapacitu povahových schopností a fyzických možností. Ovlivňování kapacity schopností psů medikamenty je nutné odmítnout. Člověk musí pečlivě nadání svého psa zvážit. Vyžadovat od psa výkon, který podat nemůže, odporuje etice práce se psem. Je naší zodpovědností znát psa natolik, zda jeho zdraví umožňuje zúčastnit se tréninku a zkoušek.

V dalším textu pan G. Diegel uvádí pouze základní změny ZŘ IPO, ke kterým dochází. Nabytím účinnosti tohoto ZŘ IPO, ztrácejí všechna dosavadní ustanovení platnost.

Zkušební řád byl uvedenou komisí vypracován v německém jazyce. V případě pochybností rozhoduje německý text.

Všeobecně:

Zkoušky, výstavy a přebory mají sloužit dvěma cílům. Jednak při skládání jednotlivými psy se ukáže jejich konkrétní použitelnost. Na druhé straně zkoušky přispívají k upevnění zdraví a zvyšování výkonnosti celých generací ve smyslu jejich upotřebitelnosti, pokud jsou prováděny z generace na generaci. Zkoušky také slouží k podpoře a udržení dobré fyzické kondice. Složení zkoušek je i důkazem vycvičenosti a spolehlivosti psů.

Národním organizacím FCI doporučují urychlit přijetí nového ZŘ IPO. Mají vzniknout mezinárodní přebory podle IPO. Všechny zkoušky, výstavy a přebory je nutné provádět na základě sportovních zásad. Podle těchto ustanovení plní všichni účastníci stejné požadavky v jednotlivých ustanoveních.

Zkoušky a soutěže mají veřejný charakter, místo a začátek je oznámen všem členům. Zkoušky a přebory musí kompletně respektovat danému stupni nebo jednotlivým oddílům daného stupně. Tento ZŘ IPO navazuje na předchozí a jednotlivé stupně navazují také.

Dále budou uvedeny pouze hlavní změny, které mohou zajímat psůvody. Nejde tedy o úplné znění ZŘ IPO.

Platí pro všechny členské země FCI.

Připouštěcí ustanovení:

- předpokladem pro start na zkouškách, je mít složenou zkoušku BH, která je povinná
- pes může v jednom dnu skládat pouze jednu zkoušku
- výjimkou jsou zkoušky BH a IPO 1 nebo BH a FH 1, tyto zkoušky může pes skládat v jednom dnu

Diskvalifikace: změna

- u všech druhů diskvalifikace jsou odebrány všechny body, tedy i ty do té doby získané
- u každé diskvalifikace musí být zapísán její důvod

Psovod:

- v průběhu přezkoušení psa se psovod pohybuje sportovně
- při přezkoušení psa platí, že pomoc psovoda znehodnocuje výkon psa

Hlavní změny:

- rozhodčí v jednom dnu může posoudit maximálně 36 oddílů
- zkouška (IPO) A 1 – 3 se provádí bez pachových prací, je třístupňová
- FPr 1 – 3 pachové práce oddílu „A“ zkoušky IPO 1 – 3
- UPr 1 – 3 poslušnost oddílu „B“ zkoušky IPO 1 – 3
- SPr 1 – 3 obrana oddílu „C“ zkoušky IPO 1 – 3
- IPO ZTP Mezinárodní zkouška pro účely chovnosti
- IPO V je v mezinárodním zkušebním řádu nejnižší stupeň – předzkouška (není povinná)
- je zakázáno používat obojky kožené, na klíšťata a ostatné
- zkouška neúčinnosti probíhá po celou dobu zkoušky K
- pro zkoušku doprovodného psa (BH) platí zvláštní ustanovení minimální počet účastníků je stanoven na čtyři, což platí i při skládání zk. BH
- oproti bývalému SchH nyní platí, že ke splnění zkoušky stačí 70 % v každé disciplíně a pes je připuštěn k vyššímu stupni

KLUBOVÉ ZPRÁVY

11

Nové zkoušky zkušebního řádu IPO					
BH/VT	BH/VT	-	15	1	poslušnost a chování v dopravním ruchu
FPr	FPr	1 až 3	15	1	pachové práce podle IPO 1-3
UPr	UPr	1 až 3	15	1	poslušnost podle IPO 1-3
SPr	SPr	1 až 3	18	1	obrana podle IPO 1-3
SchH/ VPGA	Apr	1	18		poslušnost a obrana podle IPO 1-3 někde je také uváděno IPO - A 1-3
		2	19		
		3	20		
StP	StP	1 až 3	15	1	vyhledávání předmětů
		IPO-ZTP	/	18	3
	IPO-VO	/	15	3	nově nejnižší stupeň (Vorstufe), jako dříve IPO V
SchH/ VPGA	IPO	1	18		změny ve stopách, poslušnosti a obraně
		2	19	3	
		3	20		
FH 1	IPO-FH1	/	18	3	zjednodušení, bez přechodu cesty
VH 2	IPO-FH2	/	18	3	malé změny

- práce pomocníka (figuranta) se nemění
- pojem úder obuškem byl zrušen a nahrazen pojmem „zátěžový test obuškem“
- zátěžový test je veden na málo citlivá místa těla psa
- zátěžový test se provádí u všech psů stejnou intenzitou a jeho provádění je popsáno takto:
  - první zátěžový test pomocník provede po cca 4 – 5 krocích boje
  - druhý zátěžový test pomocník provede po dalších 4 – 5 krocích boje
  - po druhém zátěžovém testu je veden boj bez kontaktu

Zkouška IPO ZTP, zkouška pro účely chovnosti, (pro ČKNO i nadále platí, že německý ovčák musí mít pro účel zařazení do chovu složenou všestrannou zkoušku prvního stupně)

Oddíl „A“ 100 b. Stopa jako u IPO 1.

Oddíl „B“ 100 b.

- ovladatelnost na vodítku (viz. schéma, jako u IPO 1-3)
- odložení vsedě za pochodu
  - odložení vleže s přivoláním
  - aport volný
  - skok přes překážku
  - odložení

Oddíl „C“ 100 b.

- vystavení a vyštěkání
- přepadení psodova za postupu
- útok na psodova a psa
- boční doprovod

Zkouška IPO V, zůstala bez změny.

Zkoušky IPO 1 – 3 (Od 1. 1. 2012 se již neuvádí SchH/VPG, ale pouze IPO.)

Oddíl „A“

- nenalezne-li pes žádný předmět, může být hodnocen max. uspokojivě.
- došlo ke změně bodových hodnot předmětů takto: IPO 1, 2, (11 + 10 = 21 bodů), IPO 3, (7 + 7 + 7 = 21 bodů)

Oddíl „B“

Všeobecně:

- výchozí postavení pro začátek cviku je současně výchozím postavením pro jeho ukončení
- u stupně IPO 1 provádí psodov hlášení rozhodčímu se psem v základním postoji, upoutaným na vodítku
- z vodítka jej uvolní až na pokyn rozhodčího
- u vyšších stupňů je hlášení se psem na volno u nohy psodova v základním postoji
- u všech cviků poslušnosti, se vyžaduje od psa zejména koncentrace na psodova, se kterým pes spolupracuje ochotně v harmonickém souladu, kdy psodov nesmí používat nedovolených pobídek ani postojů
- u všech cviků, je požadováno mimo radostného projevu psa i správné (přesné) provedení cviků, což se projeví na zadané známce zkušebním řádem jsou dány základní rozměry aportovací činky, které jsou vzorové
- středová tyčka musí být ze dřeva, její průměr je nejméně 4 cm, také 4 cm je od země, její délka, tedy rozmezí mezi postranicemi je 12 cm

Ovladatelnost, IPO1 – 3:

- u stupně IPO 1 provádí psodov hlášení rozhodčímu se psem v zá-

kladním postoji, upoutaným na vodítka a u stupně IPO 2 a 3 podává hlášení se psem v základním postoji volně, bez vodítka

- schéma pro provádění ovladatelnosti musí být dodrženo, je takřka stejné s upřesněním počtu kroků, někde bez dříve uvedeného rozmezí, (z výchozího postavení jde psodov normální chůzí přímým směrem 50 kroků, udělá obrat čelem vzad a vrací se cca 10 kroků, provede cca 10 kroků klus, poté přejde přímo do pomalé chůze, kterou jde také cca 10 kroků, (již se neuvádí rozmezí 10 – 15 kroků) pokračuje normální chůzí, provede obrat vpravo bok, jde cca 15 kroků, provede podruhé obrat vpravo, jde cca 15 kroků, provede obrat čelem vzad a na tomto úseku se asi v polovině 1x zastaví, pes sedí u nohy, po rozjezítí a několika krocích, (vychází to 7 – 8) provede obrat vlevo bok a jde plynule do skupiny 4 – 5 osob, ve skupině musí psodov se psem obejít 1x osobu vpravo a 1x vlevo, (zastavení ve skupině je beze změny).

Odložení za pochodu vsedě. IPO 1 – 3 a IPO ZTP:

- po odložení psa vsedě psodov odchází 15 kroků od psa a stejně tak i u IPO 2, při odložení vstoje

Odložení vleže s přivoláním u BH, IPO 1, IPO VO a IPO ZTP:

- Psodov vyjde z výchozího postavení, po 10 až 15 krocích dá psodov povel psu „Lehni“ a jde 30 kroků. Provede obrat vzad, zastaví se a na povel rozhodčího psa přivolá.

Aport skokem IPO 1-3:

- hodnotit cvik 15 body je možné, když pes provedl tři části cviku – skok tam, přinesení a skok zpět
- provede-li pes jenom jeden skok, (tam nebo zpět) aport přinesl = 10 bodů
- skok tam a zpět pes provedl, ale aport nepřinesl = 0 bodů

Vyslání psa vpřed s odložením:

- po dosažení potřebné vzdálenosti následuje povel k odložení psa
- nenechá-li se pes okamžitě zastavit, cvik se hodnotí bodovou ztrátou
- dodatečný povel je ztráta - 1.5 b. (druhý povel)
- druhý dodatečný povel je ztráta - 2.5 b. (třetí povel)
- pes se nenechá zastavit ani na druhý dodatečný povel, ale lehá si na další povel, (čtvrtý povel) je ztráta - 3.5 b.
- vzdálí-li se pes z místa odložení, nebo vrátí-li se k psodovi, následuje celkové anulování cviku.

Odložení: (hodnotí se)

- přesné zaujetí základního postoje
- přesné zaujetí polohy vleže
- klidné a jisté setrvání na místě
- zachování lhostejnosti k výstřelům
- přesné posazení psa na pokyn rozhodčího a povel psodova včetně zaujetí základního postavení

Oddíl „C“ IPO 1 – 3

IPO 1 = hlášení

- a) psodov se hlásí rozhodčímu se psem na vodítku v základním postoji
- b) potom přejde k výchozímu postavení k zahájení průzkumu terénu
- c) v základním postavení psodov uvolní psa, na pokyn rozhodčího, z vodítka, provede obrát a začne provádět průzkum terénu

K průzkumu terénu:

- pes se musí při průzkumu vždy pohybovat před psodovem

- vrácení se psa k psodovovi nebo přivolávání psa psodovem k sobě, je důvodem k ukončení práce

Vystavení a vyštěkání u IPO 1:

jsou povoleny dva způsoby odvolání psa, stejně jako bylo u zkoušky SchH 1

- a) odvolání na pokyn rozhodčího povel „Ke mně – K noze“, (tento povel je taxativně stanoven) ze vzdálenosti 5 kroků za psem
- b) psodov jde na pokyn rozhodčího ke psů a na další pokyn povel „K noze“ se psem couvne tak, aby mohl pomocník vystoupit z úkrytu

U cviku zamezení pokusu o útěk pomocníka u IPO 1 - 3 bylo změněno:

- na pokyn rozhodčího podniká pomocník pokus o útěk.
- na současný povel psodova „Drž“, provede pes zamezení pokusu o útěk pomocníka

Ustanovení k pouštění je v nové ZŘ IPO pro všechny stupně uvedeno takto:

- Po zastavení pomocníka musí pes pustit. Psodov může dát povel k pouštění v přiměřeném časovém odstupu. To znamená, že pes do zastavení pomocníka musí v přechodné fázi držet.

K FH 1, FH 2, IPO-FH:

- u FH 1 jsou 3 předměty po 5 bodech a 1 za 6 bodů = 21 bodů
- u FH 2 a IPO FH je 7 předmětů po 3 bodech = 21 bodů
- předměty se pokládají na stopě v nepravidelných vzdálenostech, ale ne blíže než 20 kroků před, nebo 20 kroků za lomem,
- křížení stopy se provádí dvakrát a nesmí být provedeno na prvním nebo posledním úseku a ne blíže než 40 kroků před, nebo 40 kroků za lomem

Zpracoval Luboš Jánský